

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1985-1986

16 JANVIER 1984

**PROPOSITION DE LOI
réorganisant le territoire belge
en provinces
et en un territoire de Bruxelles-Capitale**

(Déposée par M. Anciaux)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Elu au Sénat lors des dernières élections législatives, M. Van Overstraeten, candidat sur la liste Volksunie dans l'arrondissement de Nivelles, est devenu de ce fait membre à part entière du Conseil régional wallon et du Conseil de la Communauté française. Aucun motif légitime ne permet de l'exclure de ces assemblées. Les textes légaux sont à cet égard on ne peut plus clairs et catégoriques.

Les auteurs de la présente proposition de loi reconnaissent qu'il est absurde qu'un Flamand, candidat sur une liste flamande et appartenant à un parti politique flamand, devienne par la voie d'élections, membre d'une assemblée parlementaire wallonne ou francophone. La situation inverse serait d'ailleurs tout aussi ridicule.

La Constitution définit les régions linguistiques et en fixe clairement les limites. Seul le territoire de Bruxelles-Capitale est bilingue. La Constitution reconnaît par ailleurs les Communautés et les Régions, dont les territoires sont également bien définis et délimités.

Seule la province de Brabant est située sur le territoire de trois régions linguistiques et de deux Régions. Cette situation n'est plus tolérable. L'élection de M. Van Overstraeten a démontré combien le maintien d'une province de Brabant unitaire était absurde.

Toutefois, si l'on imputait cette absurdité au système de l'apparentement et que l'on se bornait à modifier celui-ci, cela reviendrait à traiter les symptômes sans s'attaquer au mal. Le système de l'apparentement existe d'ailleurs dans chaque province, et ce n'est que dans la province de Brabant qu'il peut donner des résultats contraires à l'esprit de la régionalisation.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1985-1986

16 JANUARI 1984

**WETSVOORSTEL
tot herindeling van het Belgisch grondgebied
in provincies
en hoofdstedelijk gebied Brussel**

(Ingediend door de heer Anciaux)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De verkiezing van de heer Van Overstraeten, kandidaat op de VU-lijst voor de Senaat in het arrondissement Nijvel, tot lid van de Senaat, heeft tot gevolg dat hij tevens volwaardig lid is van de Waalse gewestraad en Franse gemeenschapsraad. Er is geen enkele legitime grondslag, hem uit deze vergaderingen uit te sluiten. De wetteksten terzake zijn overduidelijk en onweerlegbaar.

De indieners van onderhavig wetvoorstel erkennen dat het principieel niet opgaat dat een Vlaming, kandidaat op een Vlaamse lijst en behorend tot een Vlaamse politieke partij, door verkiezing lid wordt van een Waalse of Franse parlementaire vergadering. Het omgekeerde zou evenzeer onzinnig zijn.

De taalgebieden zijn in de grondwet vastgelegd en duidelijk afgebakend. Alleen Brussel-Hoofdstad is tweetalig-gebied. De gemeenschappen en gewesten zijn in de grondwet erkend. Hun respectieve werkterreinen zijn eveneens duidelijk bepaald en begrensd.

Alleen de provincie Brabant zit te paard op drie taalgebieden en twee gewesten. Deze toestand is niet langer houdbaar. De verkiezing van de heer Overstraeten levert het bewijs van de absurditeit van de unitaire provincie Brabant.

Deze absurditeit toeschrijven aan de apparentering en alleen daaraan een wijziging brengen, zou gelijk staan met een symptomatische behandeling. In elke provincie bestaat immers het kiessysteem van de apparentering. Alleen in de provincie Brabant kan ze leiden tot resultaten die niet overeenstemmen met de geest van de gewestvorming.

Il faut attaquer le mal à sa racine et, pour le guérir, il faut impérativement adapter la structure de la province de Brabant à l'esprit qui a présidé à la réforme de l'Etat.

La présente proposition de loi vise donc à remodeler la structure de la province de Brabant en fonction de l'existence reconnue des Communautés et des Régions en scindant cette province en une province de Brabant flamand, qui serait partie intégrante de la Région flamande, une province de Brabant wallon, qui serait partie intégrante de la Région wallonne, et un territoire de Bruxelles-Capitale, point de rencontre des deux grandes Communautés du pays.

Elle doit être considérée comme formant un tout avec la réorganisation des arrondissements et cantons électoraux situés sur la territoire de l'actuelle province de Brabant.

Commentaire des articles

Article 1er

L'article 1er de la Constitution est libellé comme suit :

« La Belgique est divisée en provinces. Ces provinces sont : Anvers, le Brabant, la Flandre occidentale, la Flandre orientale, le Hainaut, Liège, le Limbourg, le Luxembourg, Namur.

Il appartient à la loi de diviser, s'il y a lieu, le territoire en un plus grand nombre de provinces.

Une loi peut soustraire certains territoires, dont elle fixe les limites, à la division en provinces, les faire relever directement du pouvoir exécutif et les soumettre à un statut propre. »

Les noms des neuf provinces existantes doivent être conservés, puisqu'ils sont cités dans le texte de la Constitution, mais le territoire belge peut être divisé en un plus grand nombre de provinces.

Nous proposons dès lors de réorganiser la division du territoire en créant deux nouvelles provinces, à savoir les provinces de Brabant wallon et de Brabant flamand, ainsi qu'un territoire de Bruxelles-Capitale. La structure de ce dernier sera précisée dans une loi distincte.

Art. 2

Nous avons tenu à donner aux provinces de Brabant wallon et flamand une structure administrative conforme à la division administrative existante.

Art. 3

Conformément à l'article 108 de la Constitution et à l'article 65 de la loi provinciale, il appartient au conseil provincial du Brabant wallon, d'une part, et du Brabant flamand, d'autre part, de désigner un chef-lieu de province.

Art. 4

En vertu de l'article 132 de la loi provinciale, il y a un commissaire d'arrondissement pour chaque arrondissement administratif. Il doit donc y avoir, dans la nouvelle province de Brabant flamand, deux commissaires d'arrondissement : un pour l'arrondissement de Louvain et un pour

De kwaal moet fundamenteel worden aangepakt en kan alleen maar genezen door de provincie Brabant aan te passen aan de staatshervorming.

Met dit westvoorstel beogen de indieners de erkenning van de gemeenschappen en gewesten door te trekken in de structuur van de provincie Brabant, door ze op te delen in een provincie Vlaams-Brabant, volledig behorend tot het Vlaams gewest, een provincie Waals-Brabant, volledig behorend tot het Waalse gewest, en een hoofdstedelijk gebied, waar de twee grote gemeenschappen van het land elkaar ontmoeten.

Onderhavig wetsvoorstel moet gezien worden in aansluiting met de herindeling van de kiesarrondissementen en de kieskantons in het gebied van de huidige provincie Brabant.

Commentaar bij de artikelen.

Artikel 1

Het eerste artikel van onze Grondwet luidt als volgt :

« België is ingedeeld in provincies. Deze provincies zijn : Antwerpen, Brabant, Henegouwen, Limburg, Luik, Luxembourg, Namen, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen.

De wet kan, indien daartoe redenen zijn, het grondgebied indelen in een groter aantal provincies.

Een wet kan bepaalde gebieden, waarvan zij de grenzen vaststelt, aan de indeling in provincies onttrekken, ze onder het rechtstreeks gezag plaatsen van de uitvoerende macht en ze een eigen statuut toekennen ».

Daar de negen bestaande provincies nominativum vermeld zijn in de Grondwet moeten de benamingen van deze provincies behouden blijven. Wel mag het grondgebied verdeeld worden in een groter aantal provincies.

Wij stellen derhalve voor, door een herverdeling van het grondgebied, twee nieuwe provincies op te richten : Vlaams-Brabant en Waals-Brabant en een hoofdstedelijk gebied Brussel. De structuur van dit hoofdstedelijk gebied zal worden uitgewerkt in een afzonderlijke wet.

Art. 2

Met betrekking tot de provincies Vlaams-Brabant en Waals-Brabant hebben we gekozen voor een bestuurlijke samenstelling die aansluit bij de bestaande bestuurlijke indeling.

Art. 3

Conform artikel 108 van de Grondwet en bij toepassing van artikel 65 van de Provinciewet, is het aan de provincieraad van Vlaams-Brabant enerzijds en van Waals-Brabant anderzijds om een provinciehoofdplaats aan te duiden.

Art. 4

Krachtens artikel 132 van de Provinciewet heeft elk administratief arrondissement een arrondissementscommissaris. In de nieuwe provincie Vlaams-Brabant komt er dus een arrondissementscommissariaat voor het arrondissement Leuven en een voor het arrondissement Halle-Vilvoorde.

l'arrondissement de Hal-Vilvorde. De même, il doit y avoir, dans la nouvelle province de Brabant wallon, un commissaire d'arrondissement pour l'arrondissement de Nivelles.

Art. 5 et 6

Les articles 5 et 6 visent à combler, sur le plan administratif et financier, le vide qui pourrait résulter de la scission de l'actuelle province de Brabant en deux nouvelles provinces et de la création du territoire de Bruxelles-Capitale.

Il s'indique que les règlements applicables dans la province de Brabant au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi s'appliquent dans les nouvelles provinces et dans le territoire de Bruxelles-Capitale dès l'instant où la province de Brabant cessera d'exister.

En outre, il s'impose de répartir l'actif et le passif de l'actuelle province de Brabant entre les nouvelles provinces et le territoire de Bruxelles-Capitale.

Art. 7

Cet article peut être considéré comme une disposition résiduelle qui habile le Roi à prendre les mesures requises en vue de résoudre les problèmes administratifs qui pourraient se poser à l'occasion de la scission de la province de Brabant ou immédiatement après.

Hetzelfde geldt voor de nieuwe provincie Waals-Brabant, die een arrondissementscommissariaat heeft voor het arrondissement Nijvel.

Art. 5 en 6

De artikelen 5 en 6 hebben tot doel het bestuursvacuüm, dat zou kunnen ontstaan door de splitsing van de huidige provincie Brabant in twee nieuwe provincies en het ontstaan van het hoofdstedelijk gebied Brussel, met betrekking tot de bestuurlijke en financiële aangelegenheden aan te vullen.

Het is aangewezen dat de reglementen van de provincie Brabant, zoals ze bij de inwerkingtreding van de wet bestaan, toepassing zouden vinden in de nieuwe provincies en in het hoofdstedelijk gebied bij het ophouden van het bestaan van de huidige provincie Brabant.

De verdeling van de bezittingen en schulden van de huidige provincie Brabant naar de nieuwe provincies en naar het hoofdstedelijk gebied Brussel, dringt zich op.

Art. 7

Dit artikel kan gezien worden als een residuaire bepaling waardoor de Koning bevoegd is om mogelijk «manklopende» bestuurlijke aangelegenheden van de nieuwe provincies, die zouden kunnen ontstaan bij of onmiddellijk na de splitsing van de provincie Brabant, op te lossen.

V. ANCIAUX

PROPOSITION DE LOI

CHAPITRE I

Limites et organisation administratives

Article 1er

Le territoire belge se compose des provinces d'Anvers de Brabant flamand, de Brabant wallon, de Flandre occidentale, de Flandre orientale, de Hainaut, de Liège, de Limbourg, de Luxembourg et de Namur et du territoire de Bruxelles-Capitale.

Art. 2

La province de Brabant flamand comprend les arrondissements administratifs actuels de Hal-Vilvorde et de Louvain.

La province de Brabant wallon comprend l'arrondissement administratif actuel de Nivelles.

Le territoire de Bruxelles-Capitale comprend l'arrondissement administratif actuel de Bruxelles.

Art. 3

Le chef-lieu de la province de Brabant flamand est désigné par le conseil provincial du Brabant flamand.

WETSVOORSTEL

HOOFDSTUK

Administratieve grenzen en inrichting

Artikel 1

Het Belgisch grondgebied bestaat uit de provincies Antwerpen, Henegouwen, Limburg, Luik, Luxemburg, Namen, Oost-Vlaanderen, Vlaams-Brabant, Waals-Brabant, West-Vlaanderen en uit het hoofdstedelijk gebied Brussel.

Art. 2

De provincie Vlaams-Brabant omvat de huidige bestuurlijke arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven.

De provincie Waals-Brabant omvat het huidige bestuurlijk arrondissement Nijvel.

Het hoofdstedelijk gebied Brussel omvat het huidig bestuurlijk arrondissement Brussel.

Art. 3

De provinciehoofdplaats van Vlaams-Brabant wordt aangeduid door de provincieraad van Vlaams-Brabant.

Le chef-lieu de la province de Brabant wallon est désigné par le conseil provincial du Brabant wallon.

Art. 4

Dans la province de Brabant flamand, il y a un commissariat d'arrondissement pour l'arrondissement de Louvain et un commissariat d'arrondissement pour l'arrondissement de Hal-Vilvorde.

Dans la province de Brabant wallon, il y a un commissariat d'arrondissement pour l'arrondissement de Nivelles.

CHAPITRE II

Dispositions générales

Art. 5

Les arrêtés et règlements en vigueur dans l'actuelle province de Brabant sont immédiatement applicables dans les nouvelles provinces de Brabant wallon et de Brabant flamand ainsi que dans le territoire de Bruxelles-Capitale.

Tant qu'un statut propre ne lui a pas été conféré, le territoire de Bruxelles-Capitale relève directement du pouvoir exécutif.

Art. 6

§ 1er. L'actif et le passif de l'ancienne province de Brabant sont répartis comme suit : les biens immeubles ainsi que le mobilier qui garnit les bâtiments restent la propriété de la nouvelle province sur le territoire de laquelle ils sont situés.

Tant qu'un statut n'a pas été conféré au territoire de Bruxelles-Capitale, les biens immeubles et le mobilier qui garnit les bâtiments, situés sur ce territoire, sont la propriété de l'Etat.

L'actif et le passif mobiliers de l'ancienne province de Brabant sont répartis proportionnellement au nombre d'habitants des nouvelles provinces et du territoire de Bruxelles-Capitale.

§ 2. Un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres réglera le répartition de l'actif et du passif de l'actuelle province de Brabant entre les nouvelles provinces. Celles-ci se substituent de plein droit à l'ancienne province de Brabant pour toutes les créances et dettes qui leur sont attribuées par cet arrêté royal.

Art. 7

Le Roi est habilité à régler les matières administratives.

12 décembre 1985

De provinciehoofdplaats van Waals-Brabant wordt aangeduid door de provincieraad van Waals-Brabant.

Art. 4

In de provincie Vlaams-Brabant is er een arrondissementscommissariaat voor het arrondissement Leuven en een voor het arrondissement Halle-Vilvoorde.

In de provincie Waals-Brabant is er een arrondissementscommissariaat voor het arrondissement Nijvel.

HOOFDSTUK II

Algemene bepalingen

Art. 5

De besluiten, reglementen en verordeningen van kracht in de huidige provincie Brabant zijn dadelijk van toepassing in de nieuwe provincies Vlaams-Brabant en Waals-Brabant, en in het hoofdstedelijk gebied Brussel.

In afwachting van de toekenning van een eigen statuut, wordt het hoofdstedelijk gebied Brussel onder het rechtstreeks gezag geplaatst van de uitvoerende macht.

Art. 6

§ 1. Het aktief en passief patrimonium van de vroegere provincie Brabant wordt als volgt verdeeld : de onroerende goederen evenals de inboedel van de gebouwen blijven eigendom van de nieuwe provincie op wier grondgebied ze zijn gelocaliseerd.

De onroerende goederen en de inboedel van de gebouwen die gelocaliseerd zijn in het hoofdstedelijk gebied Brussel, worden in afwachting van de toekenning van een eigen statuut, eigendom van het Rijk.

Het roerend aktief en passief van de vroegere provincie Brabant worden evenredig verdeeld pro rata van het aantal inwoners van de nieuwe provincies en van het hoofdstedelijk gebied Brussel.

§ 2. De verdeling van de activa en passiva van de huidige provincie Brabant tussen de nieuwe provincies zal geregeld worden door een in Ministerraad overleefd koninklijk besluit. Deze nieuwe besturen treden van rechtswege in de plaats van de vroegere provincie Brabant voor al de vorderingen en schulden die hun door dit koninklijk besluit worden toegewezen.

Art. 7

De Koning wordt gemachtigd om de bestuurlijke aangelegenheden te regelen.

12 december 1985.

V. ANCIAUX
P. PEETERS
L. VANHORENBEEK
G. BOGAERTS
V. VANDERHEYDEN
J. GABRIELS
J. SAUWENS